

ק"פ 11754/09/14 - נ ז נגד ד צ ז

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ק"פ 11754-09-14 נ' ז

בפני	כבוד השופטת תרצה שחם קינן
קובלת	נ ז
נגד	
נאשם	ד צ ז

החלטה

הבקשה להטלת הוצאות וטיעוני הצדדים בתמצית

1. לפניי בקשה לפסיקת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין לנאשם שזוכה.
2. כנגד הנאשם הוגשה קובלנה פלילית בגין עבירות של תקיפה והסגת גבול.
3. הנאשם כפר במיוחס לו וביום 4.6.2015 זוכה הנאשם לאחר ניהול הוכחות.
4. בתום השמעת הכרעת הדין, עתרה ב"כ הנאשם לבית המשפט בבקשה לפסיקת הוצאות משפט ושכ"ט, בטענה כי מלכתחילה לא היה יסוד להגשת התלונה כנגד הנאשם במשטרה. לטענת ב"כ הנאשם הייתה הקובלת ערה לכך שאין יסוד לתלונה החמורה שהגישה כנגד הנאשם, ולא היה עליה להגיש את הקובלנה.
- לדברי ב"כ הנאשם נגרמו לנאשם הוצאות בעין ועוגמת נפש. באשר לייצוג בקובלנה עומדות הוצאותיו של הנאשם, לטענתה של באת כוחו, על סך של 29,500 ש"ח כולל מע"מ. בבקשתה להוצאות הדגישה ב"כ הנאשם כי התלונה והעצמתי נעשו בזדון וכי לנאשם נגרמו הוצאות בעין כאמור.
5. לטענת ב"כ הקובלת הוצאות יכול ויפסקו רק מקום בו מדובר בתלונות סדרתיות, בהתעמרות או במצב שלא היה אירוע בכלל. לשיטתו, בית המשפט מוסמך לפסוק פיצויים אך במקרים קיצוניים, שכן, אם לא יעשה כן, ייסגרו בפני הקובלים שערי בית המשפט.

דין והכרעה

6. לאחר ששמעתי את הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

עמוד 1

7. הסמכות המוקנית לבית המשפט לפסוק הוצאות לנאשם אשר זוכה בהליך הפלילי אם מכח כתב אישום ואם מכח קובלנה, קבועה בסעיף 80(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, (להלן: "סעיף 80 לחוק") אשר קובע כדלקמן:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982, בסכום שיראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".

8. ככלל, מוגשים כתבי אישום בהליך פלילי על ידי המדינה. במקרים אלה, בבוא בית המשפט לפסוק פיצויים במסגרת סעיף 80(א) נדרש הוא למלאכת איזון אינטרסים כאשר מצד אחד ניצבות זכויותיו של הנאשם ובצדו האחר ניצב הרצון שלא לרפות ידיהם של האמונים על אכיפת החוק.

9. שיקולים אלה אינם זהים לשיקולים אשר על בית המשפט לשקול עת בוחן הוא בקשת לפסיקת פיצויים בקובלנה אשר נוהלה על ידי אדם פרטי. בית המשפט המחוזי התייחס לדברים אלה **בעפ"א (מחוזי ת"א-יפו) 80159/02 חטר ישי נ' ארד** [פורסם במאגרים] [פורסם בנבו] (25.9.07) באמרו כי:

"הסיבה המרכזית לצמצום סמכותו של בית המשפט בפסיקת פיצוי ו/או הוצאות לנאשם שזוכה נעוצה בצורך להבטיח את קיומה של תביעה חזקה אשר תוכל להלחם מלחמה יעילה בפשיעה הגואה, לחזק אותה ולא לרפות את ידיה. הותרת שיקול דעת רחב לרשויות התביעה להעמיד לדין נאשמים הנחשדים במעשה עבירה הינה תנאי בל יעבור לקיומה של מדינת חוק חרף המחיר המשתלם לעתים במקרים בהם מופעל שיקול דעת זה בשוגג. יש להבטיח כי התביעה לא תרתע מהגשת כתב אישום מקום שיש בידה די ראיות לביסוסו רק מחמת החשש מפני חיובה בפיצוי במקרה של זיכוי".

ובהמשך, בהתייחסו להליך הקובלנה קבע ביהמ"ש כי:

"שיקולים כבדי משקל אלו אינם רלוונטיים כלל וכלל כאשר עסקינן בקובלנה פלילית פרטית, אשר מטבע הדברים תחומה מוגבל ומשתרע על מישור צר של שני גורמים פרטיים, ללא כל זיקה לאינטרס הציבורי בדבר העמדת עבריינים לדין.

קובלנה פרטית דומה יותר להליך תובענה אזרחית מאשר להליך פלילי, ותלויה היא ברצונו של הקובל בלבד, ללא התניה מוקדמת לקיומו של חומר חקירה ו/או לקיומן של ראיות אשר יש בהן כדי לבסס לכאורה כתב אישום. ברצותו - יגישנה, וברצותו - ימנע מהגשתה.

כאשר התביעה הכללית מגישה כתב אישום, חזקה עליה שבחנה קודם לכן את חומר הראיות המצוי בתיק החקירה, והגיעה לכדי מסקנה כי חומר הגלם, אף שטרם עבר את כור ההיתוך של מבחני הקבילות, הרלוונטיות והחקירה הנגדית - יש בו כדי לבסס אשמה. לא כך הדבר בקובלנה פלילית פרטית, לגביה לא קיימת כל חזקת תקינות, שהרי לא ניתן לדעת מראש באם עסקינן בתלונה מבוססת, או שמא המדובר בתלונת סרק משוללת יסוד שמקורה בגחמה

בלבד ואשר הוגשה לצורכי קנטרנות גרידא. מטבע הדברים, קיים החשש לניצול לרעה של הזכות הדיונית להגשת קובלנות סרק, ללא סנקציה בצידה". [לדברים דומים, ראו גם: ע"פ (ת"א) 72031/05 לב נ' רסקין (פורסם בנבו)].

10. בענייננו, הנאשם זוכה. מהכרעת הדין עולה בבירור כי לא היה יסוד להגשת הקובלנה כנגד הנאשם. הקובלנה ייחסה לנאשם, כאמור, שתי עבירות. האחת - תקיפה והשנייה - עבירה של הסגת גבול.

א. בכל הנוגע להסגת הגבול, הרי שהנאשם לא הסיג כלל את גבולה של הקובלת אשר הזמינה אותו להיכנס למשרד ואף הציעה לו לשתות, מכאן שלא היה כל יסוד להאשמתו של הנאשם בעבירה של הסגת הגבול.

ב. אכן בסיכומיו, ביקש ב"כ הקובלת להרשיע את הנאשם בעבירה של הסגת גבול, כנגד מי שלאחר שנכנס לנכס כדן, נשאר שם שלא כדן. אף בגין עבירה זו, שלא נזכרה כאמור בכתב האישום, לא היה כל יסוד לאשמה ולו מהטעם לפיו המחזיקה בנכס הינה החברה, חברת האחים זילברברג בע"מ, ולא הקובלת. החברה לא הגישה את הקובלנה כנגד הנאשם. בנסיבות בהן אביו של הנאשם הינו בעל מחצית המניות בחברה, הרי שיש זהות בין המחזיקה לבין הבעלים, והיות ולא נטען כלל, ובוודאי שלא הוכח, שאביו של הנאשם לא הסכים כי בנו יכנס לחצרי החברה, הרי שלא היה כל בסיס להאשמתו של הנאשם אף בעבירה זו.

ג. בכל הנוגע לעבירת התקיפה - בעניין זה הסתבר כי לא היה כל יסוד להאשמה, כפי שפורט על ידי בהרחבה בהכרעת הדין. הנאשם השכיל להקליט את חילופי הדברים בינו לבין הקובלת והן את שיחותיה של הקובלת עם המשטרה ועם מכריה, מהן עלה במפורש, כי רק בשלב מאוחר של השיחות, טענה הקובלת כי הנאשם דחף אותה. בעת שהתקשרה הקובלת למשטרה אמרה "איזה מישהו נכנס לי למשרד ואני לא מוכנה שיהיה פה" בהמשך אמרה לאחיו של הנאשם "הוא הדף את הדלת בכוח ונכנס". די בכך על מנת להביא לחיובה של הקובלת בהוצאות.

ד. נוסף לכל האמור - הוברר כי הקובלת העלילה על הנאשם במשטרה וטענה כי תקף אותה מינית, דברים שלא בא זכרם בעדותה לפניי, התנהגות זו עולה לטעמי כדי נסיבה מיוחדת המצדיקה התערבות בפסיקת הוצאות הגנת הנאשם, כאמור בסעיף 80 לחוק העונשין.

11. תקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982, אשר הותקנו מכוחו של סעיף 80(ב) לחוק העונשין מגבילות את סכום ההוצאות, אותו רשאי ביהמ"ש לפסוק לטובת נאשם אשר זוכה.

תקנה 9 לתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר) התשמ"ב-1982:

(א) הסכום המרבי לתשלום הוצאות הגנתו של עצור או של נאשם לפי סעיף 32(א) לחוק סדר הדין הפלילי או לפי סעיף 80 לחוק העונשין יהיה כמפורט בתוספת.

(ב) נוכח בית המשפט שבנסיבות העניין מן הצדק לקבוע לעצור או לנאשם תשלום

הוצאות בעד שכר טרחת עורך דין גבוה מזה שנקבע בפריט המתאים בתוספת, רשאי הוא לקבוע סכום גבוה יותר בשיעור שלא יעלה על חמישים אחוזים.

(ג) פסק בית המשפט שכר טרחת עורך דין לפי תקנה זו ייוסף לסכום שנפסק כאמור סכום השווה למס ערך מוסף החל עליו ודינו של סכום שהוסף כאמור כדין שכר טרחה שנפסק".

12. בתוספת לתקנות נקבע כי בגין שכר טרחה של עורך דין עבור לימוד התיק, עבודת הכנה ושיבה ראשונה עומד על סך של 2,294 ₪ וכי בגין כל ישיבה נוספת שכר הטרחה הינו 688 ₪.

13. בענייננו התקיימו חמש ישיבות [29/1/15, 26/3/15, 15/4/15, 27/4/15, 4/6/15]. בהתאם לאמור בתקנות, שכר הטרחה הראשוני כולל בחובו תשלום בגין הישיבה הראשונה, לפיכך, לסכום זה יתווספו 4 ישיבות.

א. שכר טרחה של עורך דין כולל ישיבה ראשונה 2,294 ₪

ב. בגין 4 ישיבות נוספות 2,752 ₪

החישוב בגין הוצאות הגנת הנאשם עומד על סך כולל של 5,046 ₪.

14. בהתאם לסמכותי, מצאתי לנכון כי יש להוסיף את הסכומים הקבועים בסעיפים 9(ב) לתקנות, וזאת נוכח עגמת הנפש שנגרמה לנאשם והשימוש לרעה שעשתה לטעמי הקובלת בהליך הפלילי. לפיכך, יועמד הסכום הכולל בגין הוצאות הנאשם על סך כולל של 7,569 ₪ בתוספת מע"מ כחוק.

15. סכום הפיצוי הקבוע בתקנות הינו מוגבל, ואין לי ספק שסכום זה אינו משקף את ההוצאות הראליות שנגרמו לנאשם, עם זאת, על פניו, מאפשר סעיף 80 לחוק פיצוי בגין הוצאות הגנה, וזאת בהתאם לתקנות.

16. כשלעצמי, יתכן כי פרשנות תכליתית של התקנות תביא למסקנה כי אלה אינן חלות בקובלנה, אלא בכתב אישום המוגש על ידי המדינה בלבד. לא נשמעו בפני טיעונים בעניין זה. עם זאת אין בהחלטתי כדי למנוע הגשת תביעה אזרחית בעניין כפי שנקבע בע"א 7652/99 מדינת ישראל נ' חגי יוסף ואח', פ"ד, נו 493(5):

"...סעיף 80 לחוק העונשין מעמיד לרשות הנאשם מתכונת דיונית מקוצרת לבירור זכאותו לפיצוי בגין מעצרו ולשיפוי בגין הוצאות הגנתו, אם על יסוד העילה כי "לא היה יסוד להאשמה" ואם על יסוד העילה בדבר קיומן של "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". ההכרעה בהליך כזה שאינו אלא ספיח טפל להליך הפלילי העיקרי אמורה, ככלל, להתבסס על הראיות שהובאו במשפט הפלילי [...]. לנוכח מתכונתו המיוחדת והמקוצרת של ההליך אין כל יסוד לומר כי די בקיומו של ההליך לפי סעיף 80 כדי להקים השתק פלוגתא ביחס לטענות שהועלו והוכרעו במסגרתו. כעניין שבעיקרון ניתן לומר שקיום הליך לפי סעיף 80 לחוק העונשין איננו מעמיד לרשות הנאשם את ההזדמנות הראויה- המועמדת לרשותו בהליך של תובענה אזרחית - לבירור שלם ומקיף של זכאותו לפיצויים בגין הנזקים שנגרמו לו עקב האשמתו ומעצרו ובכך נשמט בסיס הרציונאל שעליו מבוססת הדוקטוריה לקיומו של השתק פלוגתא".

סוף דבר

17. אשר על כן, תשלם הקובלת לנאשם סך של 7,569 ₪ בתוספת מע"מ כחוק.

18. הסכום ישולם תוך 30 ימים ויישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק החל מיום מתן ההחלטה ועד מועד התשלום בפועל.

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תשלח החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, ז' תמוז תשע"ה, 24 יוני 2015, בהעדר הצדדים.